

Vakantietips voor mens en dier

Overal ter wereld worden de “leukste, mooiste, spannendste activiteiten” met dieren aangeboden. Helaas komt het welzijn van dieren in veel van dit soort excursies in het gedrang. Of het nu gaat om het zwemmen met dolfijnen, rijden op een olifant of het knuffelen van een leeuwenwelpje: het gaat hier vaak om excursies waarbij veel dierenleed is betrokken. Veel toeristen zijn zich hier niet van bewust - vaak nemen zij juist deel aan dit soort excursies omdat ze van dieren houden.

Diverse dierenorganisaties waaronder SPOTS, World Animal Protection en IFAW voeren daarom al jarenlang een voorlichtingscampagne. Waarin zij duidelijk maken welke excursies ‘not done’ zijn en welke excursies juist wel bijdragen aan verantwoord toerisme als het op dieren aankomt (de do’s).

In 2016 lanceerde de reisbrancheorganisatie ANVR duidelijke richtlijnen ten aanzien van dit onderwerp. Stichting SPOTS, World Animal Protection en IFAW hebben een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan deze richtlijnen met betrekking tot dierenwelzijn.

Mensen zijn vaak onwetend van het dierenleed dat schuilgaat achter activiteiten met dieren. Vandaar dat wij deze lijst met do’s en dont’s hebben samengesteld. Excursies die je zou moeten vermijden (dont’s) en excursies die juist wel bijdragen aan natuurbescherming (do’s). Deze lijst is in samenwerking met de ANVR tot stand gekomen.

ifaw
International
Fund for
Animal Welfare

Partner:

Do's en Dont's dierenwelzijn & toeristische activiteiten

Dont's – excursies die vermeden zouden moeten worden

1. Direct contact met wilde dieren, inclusief foto (selfie)

Knuffelen met leeuwen- en tijgerwelpjes, zwemmen met dolfijnen, olifanten wassen/voeren of op de foto met een aap, koala of wurgslang is niet zo onschuldig als het lijkt. Direct contact met wilde dieren is onnatuurlijk; wilde dieren zouden nooit uit vrije wil kiezen voor intensief en direct contact met mensen. Dieren worden op grote schaal gefokt of uit het wild gehaald, vroegtijdig bij hun moeder verwijderd en met geweld getraind. Tijgers en beren worden soms gedrogeerd of hun tanden en nagels worden getrokken voordat contact met mensen mogelijk is. Het directe contact met mensen leidt tot stress, ziekteoverdracht en mogelijk verwondingen.

© SPOTS

© World Animal Protection

2. Wandelen met wilde katachtigen zoals cheeta's, tijgers en leeuwen

Het wandelen met leeuwen lijkt onschuldig, zeker wanneer wordt verteld dat deze dieren worden voorbereid op vrijlating in het wild. Feit is echter dat de leeuwen gefokt zijn en vaak zijn gebruikt als knuffelwelp voor foto's. Om ze aan mensen te laten wennen, worden ze vroeg bij hun moeder verwijderd. Door hun contact met mensen, kunnen deze dieren niet meer worden vrijgelaten. Omdat direct contact met oudere leeuwen te gevaarlijk is, is het zeer de vraag waar deze dieren eindigen bij het volwassen worden. In het beste geval belanden ze in een hok, in het slechtste geval in de jachtindustrie. Dieren die gewend zijn geraakt aan mensen, zijn de perfecte jachttrofee omdat ze gemakkelijk benaderbaar zijn voor jagers en dus gemakkelijk dood te schieten zijn.

© CC BY-SA 3.0 (via Wikimedia)

3. Ritten op wilde dieren zoals het maken van een olifantenrit of struisvogelrit

Olifantrit

Een olifant die wordt ingezet voor olifantenritten en/of -shows wordt als jong bij zijn moeder weggehaald en dagenlang afgezonderd, vastgebonden, uitgehongerd en mishandeld. Het doel is 'het breken van de wil', nodig om een olifant te trainen en uiteindelijk om het dier 'veilig' in te zetten voor ritten en shows. Daarnaast laat de zorg en huisvesting voor deze dieren in de toeristenindustrie vaak sterk te wensen over. Het boeken van olifantenritten en -shows zijn daarom onacceptabel.

Struisvogelrit

Deze activiteit vindt meestal plaats op een struisvogelfarm waar de bezoekers de mogelijkheid krijgen om op een struisvogel te rijden. Een struisvogel wordt meestal gevangen met een lange stok met daaraan een haak en krijgt vervolgens een jute kap over zijn kop. De berijder houdt de vleugels omlaag. Het skelet van een struisvogel is niet gebouwd om een berijder te dragen, waardoor deze praktijk niet alleen stress veroorzaakt, maar vaak ook fysiek schadelijk is voor het dier.

© World Animal Protection

© Born free foundation

4. Bezoek aan shows waarbij dieren een voorstelling moeten geven

Bezoek geen shows of blijf niet staan kijken bij een opvoering op straat van 'dansende' of 'gedresseerde' wilde dieren zoals beren, apen, dolfijnen, krokodillen, olifanten, dolfijnen, leeuwen of tijgers. Deze dieren moeten onder dwang een show opvoeren om publiek te vermaken. Niet alleen het onnatuurlijk gedrag is slecht voor het welzijn, maar ook de negatieve trainingstechnieken zijn verwerpelijk. Denk daarbij aan uithongeren, mishandelen of emotionele dwang. Het boeken van shows met wilde dieren is daarom onacceptabel.

© IFAW (International Fund for Animal Welfare)

© Born free foundation

5. Bezoek aan dolfinaria

Bezoek geen dolfinaria of andere parken waar zeezoogdieren, zoals dolfijnen en andere walvisachtigen, in gevangenschap gehouden worden. De kleine, vaak betonnen bassins, staan niet in verhouding met die van hun natuurlijke leefomgeving waardoor het welzijn van zeezoogdieren ernstig wordt aangetast. Ze zijn gedwongen om eindeloos rondjes te zwemmen in een kleine omgeving, moeten leven met onbekende zeezoogdieren, worden blootgesteld aan menselijke infecties, bacteriën en chemicaliën en vertonen onnatuurlijk gedrag, zoals 'beaching'. (Bij een beaching in een dolfijnenshow komt de dolfijn met zijn hele lichaam het water uit en laat hij zich als het ware op het platform glijden).

© World Animal Protection

6. Bezoek aan farms waar wilde dieren worden gefokt voor de productie van commerciële goederen

Krokodillen-, civet koffieplantage, berengal-, slangen-, struisvogel-, schildpadden- en tijger/ leeuwenfarms houden grote aantallen dieren, meestal gefokt voor hun lichaamsdelen, zoals huid, botten of vlees. Deze farms zijn meestal ook toeristische trekpleisters, onder het mom dat ze bijdragen aan behoud van de diersoort in het wild wat niet zo is. Een kenmerk is de mogelijkheid tot interactie met deze dieren. Deze dieren zijn absoluut niet gebaat bij een bezoek.

© World Animal Protection

7. Bezoeken van stierengevechten (en stierenrennen) of andere gevechten met dieren

Het laten lijden en doden van dieren voor menselijk vermaak is onacceptabel. Het moet toeristen worden afgeraden om hieraan bij te dragen direct, dan wel indirect (bijvoorbeeld door aanwezig te zijn of deel te nemen aan stierenrennen in Pamplona). Ditzelfde geldt voor andere gevechten met dieren, o.a. hanen-, beren-, hondengevechten en krokodil worstelen.

© World Animal Protection

8. Rodeo evenementen

Rodeo kent verschillende vormen. De meest voorkomende zijn: calf-roping, chuckwagon racing, team-roping, steer wrestling, bareback riding/bull riding, wild cow milking, wild horse/pony racing, horse-tripping en steer-tripping. Bij al deze rodeo-activiteiten gaat het erom dat de zogenaamde 'cowboys' hun vaardigheden testen en aan het publiek laten zien. Alle bovengenoemde vormen van rodeo gaan echter gepaard met angst, stress en pijn bij de betrokken dieren. Ook lopen de dieren geregeld verwondingen op of vinden de dood. Genoeg redenen dus om deze rodeo activiteiten te mijden.

© istock photo

9. Handel in & het (ver)kopen van producten van wilde dieren

Leuk om als aandenken van een vakantie een souvenir mee te nemen. Maar koop geen souvenirs gemaakt van wilde dieren, zoals een tas van krokodillenleer, een armbandje gemaakt van ivoor, of sieraden gemaakt van koraal.

© IFAW (International Fund for Animal Welfare)

10. Bezoek aan een restaurant met gerechten waarbij extreem dierenleed komt kijken of van dieren die met uitsterven worden bedreigd

Mijd lokale restaurants waar gerechten worden aangeboden die zijn gemaakt met dierlijke ingrediënten die op gruwelijke wijze zijn verkregen. Denk aan haaienvinnensoep, bush meat, schildpaddenburgers, walvisvlees, civetkoffie, kikkerbilen, hondenvlees, foie gras, leeuwenburgers of tijgerwijn. Ook worden sommige (van deze) gerechten gemaakt van dieren die met uitsterven worden bedreigd, zoals de conch (koninginneslak) of tonijn.

© IFAW (International Fund for Animal Welfare)

11. Direct contact met dieren die vrij rondlopen of zwemmen

Contact met wilde dieren die vrij rondlopen moet worden vermeden. Denk bijvoorbeeld aan het zwemmen met dolfijnen in het wild of aan het voeren van apen die vrij rondlopen. Wilde dieren zijn onvoorspelbaar, kunnen gevaarlijk zijn, ziektes overdragen of krijgen, en gestrest raken door contact met mensen. Adviseer klanten dus om gepaste afstand te bewaren en om nooit op eigen initiatief met dieren in contact te treden.

12. Dieren die worden gebruikt voor bedelen

Hoewel je als reisorganisatie of reisagent niet direct controle hebt op het gebruik van dieren voor bedelpraktijken kun je wel helpen deze praktijken in de buurt van hotels, op het strand of bij toeristische trekpleisters te ontmoedigen. Raad klanten af om op de foto te gaan, de dieren te voeren of op welke andere wijze dan ook het uitbuiten van dieren door bedelaars te stimuleren. Voorbeelden van bedelpraktijken met dieren zijn dansberen, slangenbezweerders, apen of andere aangebonden wilde dieren en een olifant op het strand of bij tempels.

© World Animal Protection

Do's – excursies die verantwoord zijn

1. Bezoek een opvang voor wilde dieren waarbij er geen direct contact tussen mens en dier mogelijk is

Wilde dieren horen in het wild, maar soms is het voor wilde dieren tijdelijk of helemaal niet meer mogelijk om in het wild te leven. Dan kan een opvangplek uitkomst bieden. Hier staat het natuurlijke gedrag van het dier centraal en is direct contact met toeristen uitgesloten. Het bewust fokken van of commerciële handel in deze dieren niet toegestaan.

© World Animal Protection

2. Wildlife safari, ofwel het spotten van wilde dieren in het wild of in natuurparken

De mooiste, beste en meest avontuurlijke manier om kennis te maken met wilde dieren is door ze in hun habitat te zien. Hou altijd gepaste afstand, maak weinig/geen geluid, jaag de dieren niet op, lok ze niet met voedsel en laat geen rommel achter.

© IFAW (International Fund for Animal Welfare)

3. Walvis spotten (walvistoerisme)

Er komen steeds meer excursies waarbij je walvissen, dolfijnen en bruinvissen in het wild kunt bewonderen. Boek deze excursies alleen bij een verantwoorde organisator die de dieren en hun leefgebied respecteert. Kenmerken hiervan zijn o.a. afstand houden, de dieren niet opjagen en niet voeren. Walvistoerisme is een duurzaam alternatief voor veel lokale gemeenschappen en draagt direct bij aan walvisbescherming.

© IFAW (International Fund for Animal Welfare)

4. Koop duurzame en diervriendelijke souvenirs

Koop souvenirs die niet gemaakt zijn van wilde dieren en die ten goede komen aan lokale gemeenschappen. Voorbeelden van dergelijke souvenirs zijn lokaal handwerk, voorwerpen gemaakt van gerecyclede materialen etcetera

© IFAW (International Fund for Animal Welfare)

5. Kies bewust voor diervriendelijk eten

Eet niet alle lokale gerechten, maar kies een eetgelegenheid gebaseerd op hun diervriendelijke, duurzame beleid en kies bewust bepaalde gerechten. Kies voor een restaurant waar geen bedreigde dieren op het menu staan of waarvan je weet dat ingrediënten worden gebruikt die duiden op dierenleed.

© IFAW (International Fund for Animal Welfare)

6. Ondersteun of bezoek lokale projecten die zowel mens als dier ten goede komen

Vaak zijn er duurzame lokale initiatieven die extra ondersteund kunnen worden met een donatie of een bezoek aan de een werkplaats, waar de duurzame souvenirs gemaakt worden

© IFAW (International Fund for Animal Welfare)

7. Doe mee aan actieve ecotours, gecombineerd met educatie

Neem deel aan actieve ecotours (zoals kajakken, fietsen, zeilen) waarbij door een gids/expert voorlichting wordt gegeven over de omringende natuur en waarbij tevens gegarandeerd wordt dat natuur en wilde dieren niet verstoord worden.

© IFAW (International Fund for Animal Welfare)

8. Bezoeken van natuurbeschermingsprojecten en/of projecten beheerd door dierenwelzijnsorganisaties waarbij betrokkenheid van bezoekers gewaardeerd/ gestimuleerd wordt

Voorbeelden van dergelijke projecten zijn het bezoeken van een natuurbeschermingsproject waarbij vrijwilligers een stand kunnen bemannen voor een middag om voorlichting te geven, een cursus kunnen geven aan lokale kinderen en/of data kunnen doorgeven aan de betreffende organisatie over het aantal wilde dieren dat er gespot zijn na een excursie (zogenaamde 'citizen science').

© IFAW (International Fund for Animal Welfare)

9. Ondernemen van zogenaamde 'Learning Skills' excursies/activiteiten

Voorbeelden van dergelijke activiteiten zijn het volgen van een wildlife fotografiecursus, duikexcursies waarbij voorlichting vooraf en na afloop gegeven wordt, het bijwonen van lezingen, excursies/ wandelroutes voor vogelkijken etc.

© IFAW (International Fund for Animal Welfare)

Afsluitende boodschap

Dierenwelzijn heeft de laatste jaren aan interesse en belang gewonnen en toeristen zijn gevoelig voor rechtvaardige omstandigheden voor mens en dier. Lokale omstandigheden kunnen slechts veranderen als de aanpak is gebaseerd op een respectvolle benadering, het verstrekken van duurzame alternatieven en een bewustwording van reisorganisaties, toeristen en de lokale bevolking.

Kom je als toerist misstanden tegen dan kan het helpen dit te melden bij de reisleder, gids, excursieaanbieder, hotel, restaurants ter plekke. Meld dit ook bij je ANVR-reisorganisatie waar je geboekt hebt. De ANVR hanteert duidelijke richtlijnen ten aanzien van dierenwelzijn bij toeristische activiteiten en excursies.

Vergeet ook niet bij een dierenwelzijnsorganisatie de misstand te melden. Zij hebben de expertise op het gebied van dierenwelzijn en het beschermen van dieren en werken vaak samen met lokale partners. Hiervoor kun je de volgende organisaties benaderen:

- **World Animal Protection**
 - o Contactpersoon: Sanne Kuijpers
 - o Tel.nr: +31 (0)622701602
 - o Email: sannekuijpers@worldanimalprotection.nl
 - o Website: www.worldanimalprotection.nl

- **IFAW**
 - o Contactpersoon: Rikkert Reijnen
 - o Tel.nr: 06-2458-0029
 - o Email: rreijnen@ifaw.org
 - o Website: www.ifaw.nl

- **Stichting SPOTS**
 - o Contactpersoon: Simone Eckhardt
 - o Tel.nr: 06 40947232
 - o Email: info@stichtingspots.nl
 - o Website: www.stichtingspots.nl / www.knuffelfarms.nl

nb de expertise van SPOTS ligt op excursies waar wilde katachtigen een rol spelen IFAW